

7. SINIF TÜRKÇE DERSİ
TAM ÖĞRENME ÇALIŞMASI
YAZIM KURALLARI- BİTİŞİK AYRI YAZIM

KONU ANLATIMI

1. Ses düşmesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Sütlü aş – sütlaç

2. Et- ve ol- yardımcı fiilleriyle birleşirken ses düşmesine veya ses türemesine uğrayan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Emretmek - affetmek

3. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi birleşme sırasında benzetme yoluyla anlam değişmesine uğradığında bu tür birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Aslanağzı – kavuniçi - Samanyolu

4. İki veya daha çok birleşik kelimenin birleşmesinden oluşmuş kişi adları, soyadları ve lakapları bitişik yazılır.

Mertcan – Ayşegül

5. Ara yönleri belirten kelimeler bitişik yazılır.

Kuzeydoğu

6. Ev kelimesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Huzurevi

7. Müzik makam adları bitişik yazılır.

muhayyerkürdi

8. Etmek, edilmek, eylemek, kılmak, kılınmak, olmak, dolmak, olunmak yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller herhangi bir ses düşmesine veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

Hasta olmak, yardım etmek

9. Birleşme sırasında kelimelerden hiçbirisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğramayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Hamam böceği, Ankara kedisi, dolma kalem

10. Renk sözü veya renklerden birinin adıyla kurulmuş isim tamlaması yapısındaki renk adları ayrı yazılır.

Gece mavisi, çivit mavisi, limon sarısı

11. Somut olarak yer belirten alt ve üst sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.

Üst kat, su altı,

12. Alt üst baş arka yan vb. kelimelerin başta yer aldığı birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Yan cümle, büyük baba, arka ayak

13. Bazı kelimeler kalıplaşmış olarak bitişik yazılır.

Biraz, birkaç, birtakım, birçok, hiçbir, herhangi

14. r-maz-dı-di ile biten birleşik kelimeler bitişiktir.

Gecekondu, barışsever, uçaksavar, çokbilmiş

ALİŞTİRMA

Aşağıdaki cümlelerden birleşik kelimelerin yazımında yanlışlık olanları işaretleyiniz.

- () Bilim kurgu okumaktan zevk alıyorum.
- () Baş çavuşumuz çok anlayışlı bir adamdı.
- () Huzurunuzda okul müdürümüzü arzederim.
- () Şehitlerin acılarını yüreğimizde hissediyoruz.
- () Bölgede devekuşu üreticiliği yapılıyor.
- () Yolculuk boyunca bolca keçi boynuzu yedik.
- () Sofafasulyesinin birçok faydası vardır.
- () Bu çocuk bugün ayakaltında dolaşmasın.
- () Büyükanнем bana güzel bir oyuncak almış.
- () Yüzüstü yere kapanmıştı birden bire.
- () Duruşmanın kuralını üstkurul karar verilecek.
- () Romanında bir miras yediği konu edinmiş.
- () Rüzgar yarın kuzey batıdan esecekmiş.
- () Bir kaç kişi bu ağacın altından dinlenmiş.
- () Giden geminin ardından bir süre baka kaldı.
- () Hiç bir zaman sizi üzmemiştim.
- () Odaya yeni, mavi bir çekyat aldılar.
- () Giresun fıındığı dünyaca ünlü bir fıındıktır.
- () Yurtiçinde bazı olaylar yaşanıyor.
- () Yeni aldığı arabayı dünyaya ilanetti.
- () Tiyatrodaki başrolü hemen kapmıştı.

ETKİNLİK

Aşağıdaki kelimelerden yazımı yanlış olanları yuvarlak içine alınız.

ateş kes	bin başı	karabatak
üç taş	on altılık nota	uyuyakalmak
suçüstü	kuruyemiş	Van kedisi
peşinhüküm	dokuztaş	kuş burnu
ipek böceği	kayıp olmak	suçüstü
kütüp hane	düşeyazmak	imam bayıldı
korkuevi	üstteymen	her şey

Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik yazımları düzelterek altlarına yazınız.

Bu konuda dış işleri açıklama yapmamıştı.

[.....]

Komşumuzun büyük bir ala balık çiftliği var.

[.....]

Ambulans kaza zedeleri vakit kaybetmeden götürdü.

[.....]

Bir bey efendi yaşlı teyzeye yardım etti.

[.....]

Başhekim yeni gelen hastanın dosyasını kayıp etti.

[.....]

Binbaşının üzerindeki paltonun deseni balık sırtıydı.

[.....]

TEST

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bileşik eylemin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sunumunda Karadeniz'i tanıtmaktan vazgeçmiş.
- B) Farz et ki dünyanın en zengini sen oldun.
- C) Şu işlerinizi bitiriverin de gidelim artık.
- D) O kadar yorulmuş ki koltukta uyuya kalmış.

2. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcük ayrı yazılmalıdır?

- A) Herhangi bir konuda beş dakika konuşamaz.
- B) Hayaletlerle ilgili yazılmış birçok roman var.
- C) Ailen hiçbir zaman seni yalnız bırakmaz.
- D) Çocuk hergün biraz daha akıllanıyor.

herşey - hiç bir - bugün - birçok - baş hemşire

3. Yukarıdakilerden kaç tanesinde yazım yanlış vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ayrı yazılmalıdır?

- A) Herhangi bir konuda kompozisyon yaza-bilirsiniz.
- B) Hayaletlerle ilgili yazılmış birçok roman var.
- C) Ailen hiçbir zaman seni yalnız bırakmaz.
- D) Çocuk hergün biraz daha büyüyor.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Bu villanın dekorasyonunu bir iç mimar yapmış.
- B) Müzeleri gecebekçileri koruyordu.
- C) Bu konuları ayaküstü konuşmayalım.
- D) Sorunun cevabını internette bulabilirsin.